

OD 30. APRILA U PRIMJENI ZAKON O POSREDOVANJU PRI ZAPOŠLJAVANJU I PRAVIMA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

POSREDOVANJE TEMELJNA AKTIVNOST ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE

Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti u primjeni je od 30. aprila 2019. Posredovanje pri zapošljavanju prepoznato je kao temeljnu aktivnost Zavoda za zapošljavanje na tržištu rada, sa posebnim osvrtom na posredovanje pri zapošljavanju u inozemstvu. Ta aktivnost je istaknuta i u samom nazivu zakona, izmjenom dosadašnjeg Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti. Novim zakonom ureduju se poslovi u vezi sa zapošljavanjem, aktivnosti u cilju podsticanja prostorne i profesionalne pokretljivosti radne snage, novog zapošljavanja i samozapošljavanja, evidencije u oblasti zapošljavanja. Takođe, novčana naknada, kao pravo iz osiguranja od nezaposlenosti, ovim zakonom je uskladena sa međunarodnim standardima socijalne sigurnosti.

NEZAPOSLENI

Nezaposlenim se smatra lice u dobi od 15 do 67 godina ţi-

vota, koje je crnogorski državljanin, nalazi se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, sposobno je i daljim sposobno za rad, koje nije zasnovano na radni odnos, aktivno traži zapošljavanje i raspoloživo je za rad. Po novom zakonskom rješenju nezaposlenim licem ne smatra se redovan učenik, student osnovnih studija, zaposleni kojem miruju prava iz radnog odnosa, poljoprivredni upisan u registar kod nadležnog organa, niti penzioner. Nezaposleno lice obavezno je da se Zavodu javi najmanje jednom u roku od 45 dana.

Radi sagledavanja stanja i kretanja na tržištu rada Zavod vodi četiri vrste evidencija u oblasti zapošljavanja, i to: nezaposlenim licima, ostalim tržišćima zaposlenja, slobodnim radnim mjestima i potrebama za zapošljavanjem kod stranog poslodavca. Pod ostalim tržišćima zaposlenja podrazumijevaju se lica koja se ne smatraju nezaposlenim, a koja se Zavodu mogu prijaviti radi savje-

19 situacija, odnosno osnova prestanka vodenja evidencije, ako: se odjavlji iz evidencije, zasnuje radni odnos, registruje se kao preduzetnik, postane jedini vlasnik ili vlasnik vise od 51 % u privrednom društvu, postane poljoprivredni - osiguranik, postane svesteničnik, vjerski službenik, monah ili monahinja - osiguranik, ako se rješenjem nadležne inspekcije rada utvrđi da radi suprotno propisima o radu, ako ostvari pravo na starosnu, invalidsku ili porodičnu penziju, postane potpuno nesposoban za rad, navrši 67 godina života, postane redovan učenik, postane student osnovnih studija, obavlja stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, otpočne sa izdržavanjem kazne zatvora, ako nije dalo tačne podatke o ispunjavanju uslova za sticanje statusa nezaposlenog lica, ako aktivno ne traži zapošlenje, nije raspoloživo za rad, odjube uključivanje u program aktivne politike zapošljavanja ili ga bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi, odjube ponudeno zaposlenje.

USLUGE ZZZ

U odnosu na ranije zakonsko rješenje, usluge na tržištu rada izdvojene su od mjeri aktivne politike zapošljavanja. Pod uslugama podrazumijeva se priprema za zapošljavanje i posredovanje pri zapošljavanju. Priprema za zapošljavanje obuhvata: informisanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja, savjetovanje radi povećanja zapošljivosti, profesionalna orientacija, radno-socijalna integracija i individualni plan zapošljavanja.

Poslove posredovanja pri zapošljavanju Zavod obavlja na osnovu evidencije nezaposlenih lica i ostalih tržišaca zapošlenja, kao i na osnovu procjene potrebnih znanja, vještina i sposobnosti za rad na određenim poslovima u neposrednoj saradnji sa poslodavcem, kroz izbor, predselekciju i selekciju.

EVIDENCIJA

Vodenjem evidencija u oblasti zapošljavanja obezbjeđuju se podaci za statistička istraživanja i informacioni sistem u oblasti zapošljavanja. Novim zakonom precizirano je

poslovo lice koje se upućuje van mesta prebivalista, odnosno boravka, ima pravo na naknadu troškova prevoza za vrijeme za koje je upucen. Visina troškova prevoza je u novčanu po- mjeru usmjerenje na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti zadržava pravo na novčanu naknadu.

Pomoć i naknada troškova prevoza za vrijeme obrazovanja, osposobljavanja...

Nezaposleno lice koje je Zavod uputio na obrazovanje, osposobljavanje i u druge mjeru usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposle-

nosti, ima pravo na novčanu pomoć. Ona iznosi do 15% od prosečne mjesečne bruto zarade zaposlenih u Crnoj Gori, ostvarene u prethodnoj godini. Neza-

Novim zakonom uredjuju se poslovi u vezi sa zapošljavanjem, aktivnosti u cilju podsticanja prostorne i profesionalne pokretljivosti radne snage, novog zapošljavanja i samozapošljavanja, evidencije u oblasti zapošljavanja, prava iz osiguranja od nezaposlenosti...

NOVČANA NAKNADA

Novim zakonom promijenjena je visina novčane naknade, ona sada iznosi 120% od obračunske vrijednosti koeficijenta. Znači, naknada je povećana sa 77 na 108 eura. Na iznos novčane naknade obračunavaju se doprinosi za penzijsko - invalidsko i zdravstveno osiguranje. Pravo na ovu naknadu imaju zaposleni koji prije prestanka radnog odnosa imaju stazu osiguranja od najmanje devet mjeseci neprekidno ili sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci. Ostalo je da to pravo ima osiguranik kome se prekine radni odnos bez njegove saglasnosti ili krvicve i koji se prijava Zavodu za zapošljavanje u roku od 30 dana od prestanka radnog odnosa.

Pravo na naknadu i dalje zavisi od prethodne dužine trajanja stazu osiguranja. Naknada se može koristiti tri mjeseca nakon gubitka posla, ako je osiguranik prije toga imao stazu u trajanju od devet mjeseci do pet godina, šest mjeseci za stazu od pet godina do 15 godina, a devet mjeseci za stazu od 15 do 25 godina. Naknada se može primati 12 mjeseci ako je osiguranik prije otkaza imao stazu osiguranja od 25 do 35 godina.

Zadržano je pravilo iz ranijeg zakona da osiguranik koji ostane bez posla nakon 35 godina stazu, naknadu može primati do novog zaposlenja ili ostarivanja prava na penziju.

Zavod za zapošljavanje je prepoznat kao glavna institucija koja treba da implementira zakonska rješenja, kroz pružanje usluga za nezaposlene, aktivne programe zapošljavanja, vodenje odgovarajućih evidencija i statistike, te prava na ostvarivanje novčane naknade.

MJERE APZ

Mjere aktivne politike zapošljavanja definisane su u skladu sa metodologijom EUROSTAT-a, cime će se omogućiti efikasnije praćenje dinamičkih promjena na tržištu rada. Realizuju se saglasno pravilima o dodjeli državne pomoći. Mjere se odnose na: obrazovanje i osposobljavanje odraslih, podsticaje za zapošljavanje, podržano zapošljavanje, direktno otvaranje radnih mesta i podsticaj-

je za preduzetništvo. Navedene mjere će se sprovoditi kroz programe koje donosi Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje, kao doprinos konstantnog prilagođavanja brzim promjenama na tržištu rada. U zavisnosti od potreba tržišta rada Zavod za zapošljavanje, može sprovoditi i druge mjere aktivne politike zapošljavanja.

POZIV ZA UČEŠĆE U PROGRAMU "STOP SIVOJ EKONOMIJI"

Prilika za 190 visokoškolaca

Izbor učesnika na osnovu poznavanja propisa

Informacija o vremenu i mjestu organizovanja provjere znanja visokoškolaca biće dostupna 24. maja, na sjatu Zavod za zapošljavanje Crne Gore. Učesnici Programa "Stop sivoj ekonomiji", u Poreskoj upravi, biraju se na osnovu poznavanja sljedećih propisa: Zakon o poreskoj administraciji, Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakon o porezu na dodatu vrijednost.

Za osposobljavanje i zapošljavanje na poslovima pružanja tehničke podrške i pomoći službenim licima Upravice za carinsku službu i Carinskog zakona.

ve ekonomije. Program će se realizovati na teritoriji Glavnog grada, Prijestonice i svih opština, odnosno lokalnih samouprava u Crnoj Gori. Za realizaciju ovogodišnjeg programa, odlukom Upravnog odbora Zavoda, sa pozivom na inspekcijsko nadzoru, Zakon o upravnom postupku, Zakon o radu, Zakon o turizmu i ugostiteljstvu, Zakon o unutrašnjoj trgovini, Zakon o zaštiti potrošača i Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, a za Upravu carina: Zakon o carinskoj službi i Carinskog zakona.

za privremeno ustupanje zaposlenih. Sa agencijom, koja ponudi najpovoljnije uslove,

Zavod će zaključiti sporazum o ustupanju 190 zaposlenih u Programu "Stop sivoj ekonomiji". Poziv agencijama otvoren je, takođe, do 27. maja. Inače, program, čiji je nosilac Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod sprovede u ovaj program bilo je uključeno 425 visokoškolaca.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva u realizaciji Programa utemeljeno je očekivanje da će njegovo sprovođenje do prinjeti kako uključivanju u tržište rada još 190 nezaposlenih lica, tako i suzbijanju sive ekonomije.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva u realizaciji Programa utemeljeno je očekivanje da će njegovo sprovođenje do-

privremeno ustupanje zaposlenih. Sa agencijom, koja ponudi najpovoljnije uslove, Zavod će zaključiti sporazum o ustupanju 190 zaposlenih u Programu "Stop sivoj ekonomiji". Poziv agencijama otvoren je, takođe, do 27. maja. Inače, program, čiji je nosilac Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod sprovede u ovaj program bilo je uključeno 425 visokoškolaca.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva u realizaciji Programa utemeljeno je očekivanje da će njegovo sprovođenje do-

privremeno ustupanje zaposlenih. Sa agencijom, koja ponudi najpovoljnije uslove, Zavod će zaključiti sporazum o ustupanju 190 zaposlenih u Programu "Stop sivoj ekonomiji". Poziv agencijama otvoren je, takođe, do 27. maja. Inače, program, čiji je nosilac Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod sprovede u ovaj program bilo je uključeno 425 visokoškolaca.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva u realizaciji Programa utemeljeno je očekivanje da će njegovo sprovođenje do-

privremeno ustupanje zaposlenih. Sa agencijom, koja ponudi najpovoljnije uslove, Zavod će zaključiti sporazum o ustupanju 190 zaposlenih u Programu "Stop sivoj ekonomiji". Poziv agencijama otvoren je, takođe, do 27. maja. Inače, program, čiji je nosilac Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod sprovede u ovaj program bilo je uključeno 425 visokoškolaca.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva u realizaciji Programa utemeljeno je očekivanje da će njegovo sprovođenje do-

privremeno ustupanje zaposlenih. Sa agencijom, koja ponudi najpovoljnije uslove, Zavod će zaključiti sporazum o ustupanju 190 zaposlenih u Programu "Stop sivoj ekonomiji". Poziv agencijama otvoren je, takođe, do 27. maja. Inače, program, čiji je nosilac Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod sprovede u ovaj program bilo je uključeno 425 visokoškolaca.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva u realizaciji Programa utemeljeno je očekivanje da će njegovo sprovođenje do-

privremeno ustupanje zaposlenih. Sa agencijom, koja ponudi najpovoljnije uslove, Zavod će zaključiti sporazum o ustupanju 190 zaposlenih u Programu "Stop sivoj ekonomiji". Poziv agencijama otvoren je, takođe, do 27. maja. Inače, program, čiji je nosilac Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod sprovede u ovaj program bilo je uključeno 425 visokoškolaca.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva u realizaciji Programa utemeljeno je očekivanje da će njegovo sprovođenje do-

privremeno ustupanje zaposlenih. Sa agencijom, koja ponudi najpovoljnije uslove, Zavod će zaključiti sporazum o ustupanju 190 zaposlenih u Programu "Stop sivoj ekonomiji". Poziv agencijama otvoren je, takođe, do 27. maja. Inače, program, čiji je nosilac Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod sprovede u ovaj program bilo je uključeno 425 visokoškolaca.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva u realizaciji Programa utemeljeno je očekivanje da će njegovo sprovođenje do-

privremeno ustupanje zaposlenih. Sa agencijom, koja ponudi najpovoljnije uslove, Zavod će zaključiti sporazum o ustupanju 190 zaposlenih u Programu "Stop sivoj ekonomiji". Poziv agencijama otvoren je, takođe, do 27. maja. Inače, program, čiji je nosilac Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod sprovede u ovaj program bilo je uključeno 425 visokoškolaca.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva u realizaciji Programa utemeljeno je očekivanje da će njegovo sprovođenje do-

privremeno ustupanje zaposlenih. Sa agencijom, koja ponudi najpovoljnije uslove, Zavod će zaključiti sporazum o ustupanju 190 zaposlenih u Programu "Stop sivoj ekonomiji". Poziv agencijama otvoren je, takođe, do 27. maja. Inače, program, čiji je nosilac Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod sprovede u ovaj program bilo je uključeno 425 visokoškolaca.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva u realizaciji Programa utemeljeno je očekivanje da će njegovo sprovođenje do-

privremeno ustupanje zaposlenih. Sa agencijom, koja ponudi najpovoljnije uslove, Zavod će zaključiti sporazum o ustupanju 190 zaposlenih u Programu "Stop sivoj ekonomiji". Poziv agencijama otvoren je, takođe, do 27. maja. Inače, program, čiji je nosilac Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod sprovede u ovaj program bilo je uključeno 425 visokoškolaca.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva u realizaciji Programa utemeljeno je očekivanje da će njegovo sprovođenje do-

privremeno ustupanje zaposlenih. Sa agencijom, koja ponudi najpovoljnije uslove, Zavod će zaključiti sporazum o ustupanju 190 zaposlenih u Programu "Stop sivoj ekonomiji". Poziv agencijama otvoren je, takođe, do 27. maja. Inače, program, čiji je nosilac Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Zavod sprovede u ovaj program bilo je uključeno 425 visokoškolaca.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva u realizaciji Programa utemeljeno je očekivanje da će njegovo sprovođenje do-

privremeno ustupanje zaposlenih. Sa agencijom, koja ponudi najpovoljnije uslove, Zavod će zaključiti sporazum